
Bełżec, st. 26, gm. loco, woj. lubelskie, AZP 96-90/24

Informator Archeologiczny : badania 33, 211

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

OKRES NOWOŻYTNY

BELŻEC, st. 26, gm. *loco*, woj. lubelskie, AZP 96-90/24

- obóz zagłady Żydów (okres współczesny – funkcjonował w 1942 r., zlikwidowany w 1943 r.)

Badania wykopaliskowe o charakterze sondażowym i odwierty świdrem prowadzono w latach 1997-1999. Kierował nimi prof. dr hab. Andrzej Kola z Instytutu Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prace realizowano na zlecenie Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie.

W trakcie prac badawczych zlokalizowano 6 masowych mogił ze szczątkami ludzkimi noszącymi ślady palenia w górnej części grobów, natomiast w partii spągowej stwierdzono obecność szczątków ludzkich niepalonych. Mogiły te posiadały wymiary w granicach 30 m x 7 m i głębokość około 5 m. Ponadto odnotowano ślady 45 obiektów obozowych naziemnych i 5 obiektów z częścią zagłębioną w ziemi. Większość budowli identyfikowano z barakami obozowymi ustawionymi szeregowo. Ponadto wystąpiły budynki gospodarcze i strażnicze oraz budowla identyfikowana z komorą gazową. Natrafiono również na pozostałości rampy i bocznicy kolejowej oraz miejsce składowania wapna. W nawarstwieniach glebowych na terenie obozu odnotowano około 2000 różnorodnych przedmiotów osobistych pozostawionych przez ofiary obozu. Wśród nich najczęściej występowały grzebienie, sztucce, szczoteczki do zębów, klucze, maszynki do golenia, ampułki szklane i plastikowe pojemniki po lekach, okucia butów, monety, opaski z Gwiazdą Dawida oraz pewna ilość amunicji zagubionej przez strażników.

Dokumentacja powykonawcza z badań znajduje się w WUOZ Lublin Delegatura w Zamościu. Zabytki po konserwacji przekazane zostały do Muzeum Martyrologii w Bełżcu.

BIAŁA PODLASKA, ul. Artyleryjska/Spółdzielcza, gm. *loco*, woj. lubelskie, AZP 61-86

- cmentarzysko - XVIII w.

Badania w formie nadzorów archeologicznych prowadziła mgr Agnieszka Martyniuk- Drobysz. Finansowane przez inwestora.

Nadzór archeologiczny przeprowadzono na przełomie września i października 1999 r. przy budowie przyłącza sieci ciepłowniczej do budynku szpitala. Mimo, iż inwestycja przebiegała w rejonie zabudowanym współcześnie, natrafiono na 53 groby szkieletowe bez wyposażenia, związane z XVIII-wiecznym cmentarzem oraz 9 obiektów o nieokreślonej funkcji.

BIAŁA PODLASKA, ul. Brzeska, Moniuszki, Cicha, Przechodnia, Spokojna, Janowska, gm. *loco*, woj. lubelskie, AZP 61-86

- nowożytny układ urbanistyczny oraz cmentarzysko – XVI - XVIII w.

Badania w formie nadzorów archeologicznych prowadziła mgr Karina Lazarowska. Finansowane przez inwestora.

Nadzór archeologiczny przeprowadzono w okresie 27 lipca – 20 sierpnia 1999 r. przy budowie sieci ciepłowniczej. Na całej długości inwestycji uchwycono warstwę kulturową związaną z funkcjonowaniem miasta w XVIII - XX w. W sąsiedztwie znanego ze źródeł kartograficznych cmentarza żydowskiego natrafiono na ślady 4 pochówków z wyposażeniem w postaci kłódek żelaznych, zlokalizowane jednak w warstwie wtórnej.

BIAŁOGARD, st. 83, gm. *loco*, woj. zachodniopomorskie, AZP 18-19/67

- Stare Miasto - ratusze miejskie (XIV-XIX w.)